

Az Alkotmánybíróság döntésének tájékoztató jelleggel közzétett, nem hivatalos szövege.
A hivatalos közzétételre az Alkotmánybíróság Határozatai című hivatalos lapban kerül sor.

III/471/2026.

Az Alkotmánybíróság tanácsa jogszabály alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezés tárgyában meghozta a következő

végzést:

Az Alkotmánybíróság a belügyi ágazatokat érintő törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVII. törvény 87. § *b*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést visszautasítja.

Indokolás

- [1] 1. A Miskolci Törvényszék (a továbbiakban: indítványozó) – az előtte folyamatban lévő megbízási díj megfizetése iránt indított perben az eljárás felfüggesztése mellett – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 25. § (1) bekezdése alapján bírói kezdeményezéssel fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó a 2026. január 26-án kelt, 1.K.701.086/2025/5. számú végzésében a belügyi ágazatokat érintő törvények módosításáról szóló 2024. évi LXXVII. törvény (a továbbiakban: Mód.tv.) 87. § *b*) pontja alaptörvény-ellenességének megállapítását kérte, tekintettel arra, hogy a támadott jogszabályi rendelkezés álláspontja szerint ellentétes az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésével, I. cikkével, XIII. cikkével, XV. cikk (1) bekezdésével, XVII. cikk (3) bekezdésével és XXVIII. cikk (1) bekezdésével.
- [2] 2. A bírói kezdeményezés alapjául szolgáló perben a felperes 2023. október 1. napjától 2025. június 30. napjáig az alperes vármegyei rendőrkapitányság irányítása alatt álló rendőrőrs állományában körzeti megbízotti beosztásban teljesített hivatásos rendvédelmi szolgálatot. A felperes munkaköri leírása szerint feladatai közé a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasításban rögzített feladatok tartoztak.
- [3] 2.1. A felperes szolgálati panaszt terjesztett elő az állományilletékes parancsnokánál, melyben előadta, hogy az alperes rendszeresen a körzeti megbízotti feladatkörén túli, a beosztásához nem tartozó feladatokat végeztetett vele. A szolgálati panasz egyebek mellett tartalmazta azt is, hogy a felperes álláspontja szerint a Mód.tv. 87. § *b*) pontja

– amely hatályon kívül helyezte a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati viszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdésének c) pontját – alaptörvény-ellenes, mert így megszűnt az ilyen esetekre korábban alkalmazható megbízási díj jogalapja.

- [4] A felperes álláspontja szerint ennek következtében lehetővé vált az, hogy minden rendőr a beosztásától függetlenül, minden rendőrségi feladatot köteles ellátni megfelelő ellentételezés nélkül, így sérül a munkabérhez, a munka ellenértékéért kapott díjazáshoz, végsősoron a tulajdonhoz való alapvető joga. Mindezekre tekintettel jelezte igényét a panasz benyújtásának napjától számítottan három évre visszamenőleg havonta az illetményalap 100 %-ának megfelelő összegű megbízási díj megfizetésére. A felperes panaszát az állományilletékes parancsnok megvizsgálta és felterjesztette az alperes vezetőjéhez, aki azt szintén megvizsgálta, és elutasította.
- [5] 2.2. A felperes az elutasító határozat ellen keresetet terjesztett elő a Miskolci Törvényszéknél, melyben kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2023. október 1. napjától 2024. december 31. napjáig terjedő időszak vonatkozásában bruttó 608 748 Ft elmaradt megbízási díj és ezen összeg után a kifizetés napjáig terjedő időre járó késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetésére a Hszt. – ezen időszakban még hatályos – 71. § (1) bekezdésére hivatkozással. A felperes mindezekon kívül kérte a 2025. január 1. napjától 2025. június 30. napjáig terjedő időszak vonatkozásában bruttó 173 928 Ft elmaradt megbízási díj és ezen összeg után 2025. április 6. napjától a kifizetés napjáig terjedő időre járó késedelmi kamat, valamint perköltség megfizetését, figyelemmel arra, hogy álláspontja szerint a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját alaptörvény-ellenesen helyezte hatályon kívül a jogalkotó 2025. január 1. napjával, egyúttal kezdeményezte, hogy a bíróság a kérdésben forduljon az Alkotmánybírósághoz. A bíróság a pert a 2025. november 24-én kelt 1.K.700-902/2025/6-I. végzésével a 2025. január 1-től 2025. június 30-ig terjedő időszakra vonatkozó elemében elkülönítette.
- [6] 3. Az indítványozó a bírói kezdeményezésben – az előtte folyamatban lévő peres eljárás felfüggesztésével egyidejűleg – a Mód.tv. 87. § b) pontja alaptörvény-ellenességét állította.
- [7] Az indítványozó a B) cikk (1) bekezdésének sérelmét – a jogbiztonság és a kiszámíthatóság, előreláthatóság követelményével összefüggésben – abban látja, hogy a jogalkotó a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontját átmeneti rendelkezések és kompenzáció nélkül, a folyamatban lévő szolgálati viszonyokra is kiható módon helyezte hatályon kívül, amely álláspontja szerint a jogbiztonság és a jogos váromány sérelmét eredményezte.
- [8] Az I. cikk (1)–(3) bekezdésének kapcsán az indítványozó abból indult ki, hogy az alapjogokra vonatkozó szabályokat és azok korlátozását csak törvény állapíthatja

meg, az Alaptörvény meghatározza a korlátozás feltételrendszerét, melyre csak akkor kerülhet sor, ha más alapvető jogot vagy alkotmányos értéket védeni szükséges, és a korlátozás nem érinti az alapjog lényeges tartalmát. Hangsúlyozza, hogy önmagában nem elegendő a korlátozással szemben állítható másik alapjog védelme, szükséges az is, hogy a korlátozás megfeleljen az arányosság követelményének is.

- [9] Álláspontja szerint a megbízási díj korlátozása tekintetében nem igazolható olyan alapvető jog, amely miatt a hivatásos állomány tagjait meg kellene fosztani ezen díjtól, ezáltal a rendelkezés hatályon kívül helyezése sem szükséges, sem arányos nem volt.
- [10] Az indítványozó az Alaptörvény XIII. cikke vonatkozásában hivatkozik az Alkotmánybíróság gyakorlatára, mely szerint a munkavégzés ellenértékéért járó díjazás vagyoni értékű jog, az illetmény pedig ennek megfelelően a tulajdonjog körében értékelendő, a megbízási díj pedig osztja az illetmény jogi sorsát. Az indítványozó megítélése szerint a támadott szabályozás eredményeként változatlan munkamennyiség és azonos felelősségi szint mellett, ellenszolgáltatás nélkül köteles az állomány tagja ellátni olyan feladatokat, amelyek korábban díjazásra jogosították. Ezen kötelezettség mellett a megbízási díjtól való megfosztás aránytalan alapjog korlátozást valósít meg.
- [11] A XV. cikk (1)–(2) bekezdései körében az indítvány kiemeli, hogy az igazolható ok nélkül történő megkülönböztetés tilalmazott. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának eltörlése azt eredményezte, hogy a rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél megszűnt a beosztások közötti funkcionális különbségtétel anyagi jogi jelentősége, így bármely rendőri feladat, bármely beosztású állománytagra, díjazás nélkül ráterhelhető, ami önkényes, indokolatlan és ellentétes az egyenlő bánásmód követelményével. Hivatkozik arra is e körben, hogy a jogalkotó kizárólag a rendvédelmi szervek hivatásos állományát zárta ki a munkakörbe nem tartozó feladatokért járó díjazásból, míg más foglalkoztatási szabályok ezt továbbra is biztosítják, így a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjának hatályon kívül helyezése ezért is diszkriminatív szabályozás. Ebben a kérdéskörben hívja fel a figyelmet arra, hogy ezt a különbségtételt nem orvosolja a hatályos Hszt. 72. § szerinti céljuttatás jogintézménye, mert az valami rendkívüli, célhoz köthető feladatellátáshoz kapcsolódik, és a munkáltatóval történő egyedi megállapodáson alapul.
- [12] Az indítványozó álláspontja szerint a munkavállaló méltóságának sérelmét eredményezi az, hogyha a jogalkotó a Hszt. említett rendelkezésének hatályon kívül helyezésével megfosztja az állomány tagjait annak lehetőségétől, hogy a beosztásukhoz nem tartozó feladatok ellátásáért díjazást igényelhessenek, ezáltal lényegében ingyenesen lássák el azt, amellet, hogy egyébként csak rendkívül szűk körben van lehetőségük az előljáró utasításának megtagadására. Ennek következtében sérül az Alaptörvény XVII. cikk (3) bekezdésében rögzített alapjog.

- [13] Az indítványozó megítélése szerint a támadott jogszabály eljárási szempontból is alaptörvény-ellenes, mivel a joghátrány nem egyedi döntés eredményeként, nem meghallgatást követően, nem jogorvoslással támadható módon, hanem automatikusan, normatív úton következik be, a felperes szolgálati panaszát az előljáró parancsnokok kizárólag a támadott jogszabályi hivatkozással utasították el, érdemi mérlegelés nélkül.
- [14] Mindezek következtében ez a szabályozási technika kiüresítette az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát, mert az érintettnek nincs lehetősége egyéni körülményei érvényesítésére.
- [15] Az indítvány benyújtását követően a belügyminiszter az Abtv. 57. § (1b) bekezdésének megfelelően *amicus curiae* beadványban tájékoztatta az Alkotmánybíróságot az ügygel kapcsolatos álláspontjáról.
- [16] 4. Az Abtv. 25. §-a szerint a bíró – a bírósági eljárás felfüggesztése mellett – abban az esetben kezdeményezi az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *b*) pontja alapján az Alkotmánybíróságnál a jogszabály vagy jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítását, illetve az alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazásának kizárását, ha az előtte folyamatban levő egyedi ügy elbírálása során olyan jogszabályt kell alkalmazni, amelynek alaptörvény-ellenességét észleli, vagy alaptörvény-ellenességét az Alkotmánybíróság már megállapította.
- [17] Az Alkotmánybíróság konzekvens gyakorlata szerint az „eljáró bíró [...] csak azon jogszabály, illetve jogszabályi rendelkezés alaptörvény-ellenességének megállapítására tehet indítványt, melyet a konkrét ügy elbírálása során kifejezetten alkalmaznia kell(ene). Ebből következően alapvető feltétel a támadott norma és a folyamatban lévő egyedi ügy közötti közvetlen összefüggés. Amennyiben a bírói kezdeményezés olyan jogszabályt vagy jogszabályi rendelkezést támad meg az Alkotmánybíróság előtt, mely az előtte folyamatban lévő (az Alkotmánybírósághoz fordulás miatt felfüggesztésre került) ügygel nem áll összefüggésben, annak elbírálása során nyilvánvalóan nem kerül alkalmazásra, akkor érdemi alkotmányossági vizsgálatnak nincs helye” {3053/2025. (II. 14.) AB végzés, Indokolás [28]}.
- [18] 4.1. Az Alkotmánybíróság megállapította, hogy a bírói kezdeményezés az Abtv. 25. § (1) bekezdésében előírt feltételnek nem felel meg, mert a konkrét, támadott – hatályon kívül helyező – jogszabályi rendelkezést az eljárásban nem kell alkalmazni, ennek megfelelően az alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló kezdeményezést sem lehet benyújtani. Az Alkotmánybíróság az ezen feltételnek való megfelelés vizsgálatának körében hangsúlyozza, hogy a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 12. § (2) bekezdése szerint a deregulációs normák jogi természetéhez az tartozik hozzá, hogy jogi hatásuk kifejtését követően azonnal, automatikusan kiíródnak a tételes jogból, tartalmukkal nem terhelik tovább az

egyébként is komplex és terjedelmes jogrendszert. Az ilyen normák ugyanis sehová sem épülnek be jogtechnikai természetüknek megfelelően. Ebből az következik, hogy jelen ügyben nincs vizsgálandó norma, illetve a deregulációs norma nem hozott létre új normatartalmat, hanem éppen ellenkezőleg: eltörölte a régit.

- [19] Az Alkotmánybíróság hatáskörében eljárva magával a normával, és nem általában véve a deregulációs norma által létrehozott, sérelmesnek tartott jogi helyzettel szemben tudja lefolytatni a normakontroll eljárást. A deregulációs normák vonatkozásában az Abtv. 41. § (3) bekezdése alkalmazására sem nyílt lehetőség, mert nem állhat elő olyan helyzet, amikor a teljességbe ment deregulációs normákat egy konkrét esetben még egyszer alkalmazni kellene {3032/2023. (I. 30.) AB végzés, Indokolás [49]}. Mindezek alapján a deregulációs norma automatikus hatályvesztése jelen ügyben is kizárja az állított alapjogi jogsérelmek megállapíthatóságát.
- [20] Az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy elvileg nem kizárt a már hatályon kívül helyezett rendelkezések (tehát nem a dereguláló norma, hanem a hatályon kívül helyezett normatartalom) vizsgálat alá vonása {lásd például: 20/2014. (VII. 3.) AB határozat, Indokolás [227]; 3108/2020. (V. 8.) AB határozat, Indokolás [26]–[28]}. Az Alkotmánybíróság rámutatott már ugyanis arra, hogy „amennyiben egy jogszabályi rendelkezés alkalmazásra került (hatályosult) és ez a panaszos szerint alapjogi sérelmet okozott, a vizsgálat – határidőben érkezett kérelem esetében – akkor is lefolytatható, ha a támadott jogszabályt (jogszabályi rendelkezést) a jogalkotó időközben módosította – esetleg hatályon kívül is helyezte –, ugyanakkor ezzel az állított alapjogi sérelmet nem szüntette meg” {3208/2013. (XI. 18.) AB határozat Indokolás [42]}. Jelen esetben azonban nem a korábban hatályos norma alaptörvény ellenessége, hanem magának a rendelkezésnek a hatályon kívül helyezése okoz az indítvány szerint alaptörvény-ellenes állapotot, illetve az indítvány konkrétan a deregulációs célú és tartalmú jogszabályi rendelkezést támadja.
- [21] 4.2. Az Alkotmánybíróság felhívja a figyelmet arra, hogy az indítványozó a Mód.tv. 87. § b) pontja alaptörvény-ellenességének megállapításán keresztül végeredményben a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában szereplő rendelkezés hatályát kívánja visszaállítani. Az Alkotmánybíróság azonban már korábban megállapította, hogy az Alkotmánybíróságot „– a mozaikos megsemmisítéssel orvosolható esetek kivételével – sem az Alaptörvény, sem az Abtv. nem ruházta fel olyan feladat- és hatáskörrel, amellyel képes lenne eleget tenni ennek a kérelemnek. A jogalkotó által hatályon kívül helyezett norma hatályát az Alkotmánybíróság nem tudja visszaadni, mint ahogyan arra sincs felhatalmazva, hogy a jogszabálymódosítás előtti jogszabályi állapotot úgy állítsa helyre, hogy hatályba lépteti a korábbi normaszöveget. Olyan alkotmánybírósági döntés tartalmát indítványozták tehát [...], amely az Alkotmánybíróság eszköztárának nem képezi a részét” {29/2022. (XII. 6.) AB határozat, Indokolás [15]}. Az ilyen kérelem fogalmilag nem felelhet meg az Abtv. 52. § (1b)

bekezdés *a)* és *f)* pontjaiban foglalt feltételeknek, mert nem lehet határozottnak tekinteni azt a panaszlevelet, amely hatáskörön kívüli alkotmánybírói eljárás lefolytatására, és egyúttal olyan tartalmú alkotmánybírói döntés meghozatalára irányul, amelyre nincs alaptörvényi vagy törvényi lehetőség. Az Alkotmánybírói törvény gyakorlata szerint a határozott kérelem hiánya pedig az érdemi vizsgálat akadály. A bírói kezdeményezés mindemellett nem tartalmaz alkalmazás kizárására vonatkozó indítványt sem.

[22] 5. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem felelt meg az Abtv. 25. § (1) bekezdésében és az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *a)* és *f)* pontjaiban foglalt feltételeknek az Alkotmánybírói törvény a Mód.tv. 87. § *b)* pontja alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló bírói kezdeményezést az Abtv. 64. § *d)* pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2026. március 24.

Dr. Juhász Miklós s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hende Csaba s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Horváth Attila s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Polt Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Varga Réka s. k.,
alkotmánybíró